

bron 14

Een beschrijving van gebeurtenissen in Duitsland:

Toen bekend werd dat Hitler de Duitse regering ging leiden, marcheerde 's avonds een groep leden van de knokploeg van Hitler voor het huis langs waar hij verbleef. Deze gebeurtenis werd later dat jaar nagespeeld door leden van dezelfde knokploeg met camera's erbij, zodat de filmbeelden in het bioscoopjournaal aan de Duitse bevolking konden worden getoond. In de film leek het alsof het om veel meer aanhangers ging dan in werkelijkheid het geval was.

bron 15

Een Italiaanse briefkaart uit 1941:

Toelichting

Van links naar rechts staan drie werelddelen aangegeven: Afrika, Europa en Azië.

Op de achtergrond zijn de vlaggen van Italië, Duitsland en Japan te zien. Op de helmen van de soldaten die worden weggeschopt, is de Britse vlag te zien.

bron 16

Een brief van een Nederlandse vrouw (1942):

In naam van mijn verloofde Louis Asch schrijf ik u om u mede te delen dat mijn verloofde sedert vijf weken naar Polen getransporteerd is. Ik ben nu hier helemaal alleen, daar de hele familie is vertrokken. Waar ze naartoe zijn weet ik niet. Ik heb ook nog geen bericht van hen ontvangen en geloof dat ik dat wel nooit zal krijgen. Ik eindig en hoop dat ik u spoedig een optimistische brief zal kunnen schrijven, zodra ik iets van Louis hoor.

bron 17

De tekst van een officieel document van de Duitse bezetter in Nederland (1943):

Ondergetekende geboren te wonende verklaart hiermee plechtig, dat hij de geldende wetten in bezet Nederland, regels en verordeningen, naar eer en geweten zal gehoorzamen en zich niet zal bezighouden met acties tegen het Duitse Rijk en het Duitse leger en de openbare orde aan universiteit of hoge school niet in gevaar zal brengen.

bron 18

Hieronder en op de volgende twee pagina's staan in totaal vijf foto's uit de Tweede Wereldoorlog.

foto 1

Een Duitse soldaat trakteert zijn kameraden op een biertje tijdens hun doortocht in Breda (mei 1940):

foto 2

Een NSB-bijeenkomst in Den Haag (1941):

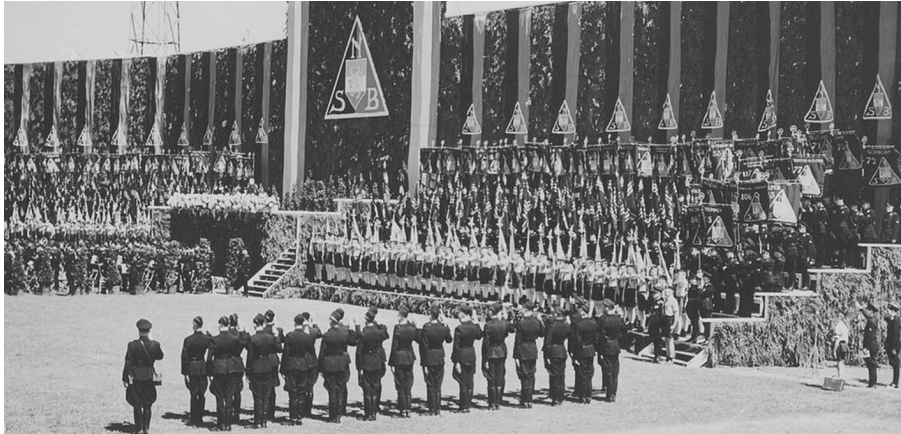

foto 3

Nederlanders in het Duitse leger vertrekken naar het oosten om tegen de Sovjet-Unie te vechten (1942):

Toelichting

Op de trein staat: Wij gaan Stalin halen.

foto 4

Hulpverleners in Nijmegen dragen een slachtoffer weg na een geallieerd bombardement (1944):

foto 5

Na een bericht dat de Geallieerden in aantocht zijn, dansen Nederlanders van vreugde op straat (1944):

bron 19

Een gedicht uit Nederland (1944):

Laat de uniformen maar hangen
tot de oorlog is gedaan!
Laat de treinen stil en werkloos
op de stations maar staan.
Laat 't vervoer nu maar ophouden,
al loopt alles hopeloos vast.
De gehate onderdrukker
heeft daarvan de meeste last.

bron 20

Hieronder en op de volgende twee pagina's staan in totaal vijf foto's van bombardementen tijdens de Tweede Wereldoorlog.

foto 1

Een Japans bombardement op Pearl Harbor:

foto 2

Hiroshima na het Amerikaanse bombardement:

foto 3

Een bombardement op Warschau tijdens de Duitse inval:

foto 4

Een Duitse bommenwerper boven Londen tijdens de Slag om Engeland:

foto 5

Een Duits bombardement tijdens de Slag bij Stalingrad:

bron 21

Een herinnering van een Duitse man aan een gebeurtenis in Duitsland in 1945:

Leden van het Duitse verzet hadden de fanatieke nazi's van het dorp gearresteerd en opgesloten in de kelder van het stadhuis. De leider van het verzet stelde toen voor om een van de nazi's te doden en op te hangen bij de ingang van het dorp om duidelijk te maken dat het verzet nu de baas was. We discussieerden een tijd over dit voorstel. Ik waarschuwde hem toen: 'Als je nu iemand zomaar doodt en ophangt, zal je ooit in de rechtbank terechtstaan voor moord.' Daarna werd zijn plan afgeblazen.

bron 22

Een foto uit Indonesië (1947):

Toelichting

De Indonesische kinderen houden Nederlandse vlaggen vast.

bron 23

Het bezit van huishoudelijke apparaten in Nederlandse gezinnen (in procenten) in de periode 1957-1972:

	1957	1962	1972
koelkast	3	19	88
gasfornuis	14	32	57
wasmachine	31	58	86
stofzuiger	67	93	98